

Eesti keele oskuse tasemed

[Keeleseaduse muutmise seaduse § 5](#) (vastu võetud 8. veebruaril 2007. RTI, 27.02.2007, 17, 82) tulenevalt võetakse alates 1. juulist 2008 isikute kohustusliku keeleoskustaseme määramisel aluseks Euroopa Nõukogu koostatud ja Euroopa keeleõppe raamdokumendis ([Euroopa keeleõppe raamdokument: õppimine, õpetamine ja hindamine. Haridus- ja teadusministeerium, Tartu 2007](#)) kirjeldatud keeleoskustasemed. Kuus keeleoskustaset (A1–C2) võimaldavad igakülgset mõõta õppijate keeleoskuse arengut keeleõppe mis tahes etapil.

Raamdokument annab nüüdisaegse keeleõppe üldised põhimõtted ja avab kommunikatiivse keeleoskuse mõiste, mille all mõeldakse eelkõige oskust võõrkeelses keskkonnas oma vajaduste piires toime tulla. Lähtutud on tegevuspõhisest käsitlusviisist: keeletoimingud on alati seotud teatud kindla eesmärgiga ülesannete sooritamise teatud tingimustes.

[Keeleoskuse mitmetahulise olemuse avavad selle komponendid ehk pädevusliigid.](#)

EN ühtsete keeleoskustasemete üldskaala (Euroopa keeleõppe raamdokument, lk 39):

Vilunud keelekasutaja	C2	Mõistab vaevata kõike kuulnud ja loetut. Oskab resümeerida eri tüüpi suuliste ja kirjalike allikate teavet ja sõnastada neis esitatud põhjendusi ja arutlusi. Oskab end spontaanselt, ladusalt ja täpselt väljendada, eristades ka keerukamate situatsioonide peenemaid tähendusvarjundeid.
	C1	Mõistab pikki ja keerukaid tekste, tabab ka varjatud tähendust. Oskab end spontaanselt ja ladusalt mõistetavaks teha, väljendeid eriti otsimata. Oskab kasutada keelt paindlikult ja tulemuslikult nii avalikes, õpi- kui ka tööoludes. Oskab luua selget, loogilist, üksikasjalikku teksti keerukatel teemadel, kasutades sidusvahendeid ja sidusust loovaid võtteid.
Iseseisev keelekasutaja	B2	Mõistab keerukate abstraktsel või konkreettsel teemal tekstide ning erialase mõttevahetuse tuuma. Suudab spontaanselt ja ladusalt vestelda sama keele emakeelse kõnelejaga. Oskab paljudel teemadel luua selget, üksikasjalikku teksti ning selgitada oma vaatenurka, kaaluda kõnealuste seisukohtade tugevaid ja nõrku külgi.
	B1	Mõistab kõike olulist endale tuttavatel teemal, nagu töö, kool, vaba aeg jm. Saab enamasti hakkama välisriigis, kus vastavat keelt räägitakse. Oskab koostada lihtsat teksti tuttavatel või enda jaoks huvipakkuval teemal. Oskab kirjeldada kogemusi, sündmusi, unistusi ja eesmärke ning lühidalt põhjendada-selgitada oma seisukohti ja plaane.
Algtasemel keelekasutaja	A2	Mõistab lauseid ja sageli kasutatavaid väljendeid, mis seostuvad talle oluliste valdkondadega (näiteks info enda ja pere kohta, sisseostude tegemine, kodukoht, töö). Tuleb toime igapäevastes suhtlusolukordades, mis nõuavad otsest ja lihtsat infovahetust tuttavatel teemadel. Oskab lihtsate fraaside ja lausete abil kirjeldada oma perekonda, teisi inimesi ja elutingimusi ning väljendada oma vajadusi.
	A1	Mõistab ja kasutab igapäevaseid väljendeid ja lihtsamaid fraase, et oma vajadusi rahuldada. Oskab ennast ja teisi tutvustada ning pärida elukoha, tuttavate inimeste ja asjade järele ning vastata sama ringi küsimustele. Suudab suhelda lihtsas keeles, kui vestluspartner räägib aeglaselt ja selgelt ning on valmis aitama.

Tasemeeksami sooritamine on vajalik oma ametikohal nõutud keeleoskustaseme tõendamiseks, nagu see on kehtestatud Vabariigi Valitsuse määruses "[Avalike teenistujate](#),

[töötajate ning füüsilisest isikust ettevõtjate eesti keele oskuse ja kasutamise nõuded](#)” (vastu võetud 26.06.2008 määrus nr 105, RTI, 28.06.2008, 26, 176).

Keeleoskuse nõude määramisel lähtutakse avaliku teenistuja liigist, ametikoha põhigrupist, ametikohtade põhigruppide atesteerimisnõuetest, kutsestandardites esitatud keeleoskuse nõuetest ja töötaja töö iseloomust.

Vähemalt A-tasemel keeleoskust nõutakse avalikelt teenistujatelt, töötajatelt ja füüsilisest isikust ettevõtjatelt, kelle teenistuskohustused või tööülesanded on konkreetset laadi ning täpselt piiritletud, keelekasutuskorrad on rutiinsed ja kirjalik töö piirdub tüüpdokumentide koostamise või plankide täitmisega.

Vähemalt B-tasemel keeleoskust nõutakse avalikelt teenistujatelt, töötajatelt ja füüsilisest isikust ettevõtjatelt, kelle teenistuskohustused või tööülesanded on mitmekesised, võivad olla seotud asjaajamise, allüksuse juhtimise või koostööga, samuti tööks vajalike (etteantud sisuga) dokumentide koostamisega.

Vähemalt C-tasemel keeleoskust nõutakse avalikelt teenistujatelt, töötajatelt ja füüsilisest isikust ettevõtjatelt, kelle teenistuskohustused või tööülesanded on seotud üksuse juhtimise, tegevuse kavandamise ja koordineerimisega, samuti nõustamise, avalike ettekannete, sõnavõtude ja ametlike kirjalike tekstide koostamisega.

Määrusest tulenevalt hakatakse tööalast keeleoskust mõõtma ja riiklikke eksameid korraldama neljal tasemel:

Eesti keele A2-taseme eksam

Eesti keele B1-taseme eksam

Eesti keele B2-taseme eksam

Eesti keele C1-taseme eksam

Seni kehtinud keeleoskustunnistused viiakse vastavusse uue süsteemiga:

- 1) Algtaseme tunnistusega tõendatud keeleoskus loetakse vastavaks B1-tasemel keeleoskusele.
- 2) Kesktaseme tunnistusega tõendatud keeleoskus loetakse vastavaks B2-tasemel keeleoskusele.
- 3) Kõrgtaseme tunnistusega tõendatud keeleoskus loetakse vastavaks C1-tasemel keeleoskusele.

Seni välja antud tasemetunnistusi välja ei vahetata, samuti puudub vajadus uuesti eksamit sooritada.

Isikutel, kellele kehtestatakse kõrgem või täiesti uus keeleoskuse nõue, tuleb oma keeleoskus uue nõudega vastavusse viia kahe aasta jooksul, st 1. juuliks 2010.

Eksamivorm ja eksamikorraldus ei muutu.

Vastavalt haridus- ja teadusministri määrusele „[Tasemeeksameid korraldava asutuse määramine ning tasemeeksamite läbiviimise kord](#)” (30. 11. 2007.a, määrus nr 73. RTL, 11.12.2007, 94, 1563) kontrollitakse tasemeeksamitel nelja osaoskust:

- 1) kuuldu mõistmine (kuulamine)
- 2) loetu mõistmine (lugemine)
- 3) kirjutamine (kirjutamine)
- 4) rääkimine (rääkimine)

Kuuldu ja loetu mõistmist ning kirjutamisoskust kontrollitakse kirjalikult ja rääkimisoskust suuliselt.

Eksam on sooritatud, kui eksaminand on saanud vähemalt 60 protsenti võimalikust punktisummast, kusjuures ühegi osaoskuse tulemus ei tohi olla 0 punkti .

[Keeleseaduse muutmise seaduse](#) kohaselt (vt §6, lõige 9) ei pea eesti keele tasemeeksamit sooritama isikud, kes on omandanud hariduse eesti keeles vähemalt ühel järgmistest tasemetest:

- 1) põhiharidus
- 2) üldkeskharidus
- 3) põhihariduse baasil kutsekeskharidus
- 4) põhihariduse baasil keskeriharidus
- 5) kõrgharidus

Eesti Vabariigi kodakondsuse saamiseks peab kodakondsuse taotleja sooritama eesti keele tasemeeksami vähemalt B1-tasemel.